

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

ORTA KARADENİZ BÖLGESİ SINIRÖTESİ İŞBİRLİĞİ İŞ FORUMU ETKİNLİK RAPORU 22 Ekim 2014

Orta Karadeniz Bölgesi
Sınırötesi İşbirliği İş Forumu
*Middle Black Sea Region
Crossborder Cooperation Business Forum*
2014

AMAÇ

Ajansımız tarafından geçen yıllarda yürütülen çalışmaların devamı niteliğinde olan ve Bölgedeki firmaların dış ticaret potansiyelinin harekete geçirilmesine ve Bölgenin ekonomik potansiyelinin uluslararası ölçekte tanıtımına katkı vermek üzere düzenlenen *Orta Karadeniz Bölgesi Sınırötesi İşbirliği İş Forumu* etkinliği 22 Ekim 2014'te Samsun'da gerçekleştirilmiştir.

PROGRAM

10.00– 11.00 AÇILIŞ KONUŞMALARI

- Sn. Mevlut ÖZEN OKA Genel Sekreteri
- Sn. Yusuf Ziya YILMAZ, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı
- Sn. Mehmet CEYLAN, Kalkınma Bakanlığı Bakan Yardımcısı
- Sn. İbrahim ŞAHİN, Samsun Valisi

11.00-11.30 GÜDÜMLÜ PROJE İMZA TÖRENİ

11.30 – 13.30 1. OTURUM

Uluslararası Yatırım/Ticarette Eğilimler ve İhracata Yönelik İşbirliği

Çerçeve:

- Türkiye'nin yatırım ortamının iyileştirilmesindeki başarılı tecrübesi nasıldır?
- Uluslararası ticarette yeni yaklaşımlar nelerdir?
- Türkiye ve gelişmekte olan ülkelerin karşı karşıya kaldığı güçlükler nelerdir?
- Dış ticarette bölgesel işbirlikleri nasıl geliştirilmelidir?
- Türkiye'nin uzun vadeli dış ticaret hedeflerinden nasıl pay alınır?

Panel Başkanı: Sn. Prof. Dr. Ramazan AKTAŞ, TOBB ETÜ, İBBF İşletme Bölüm Başkanı

Panelistler:

- Sn. Mustafa RUMELİ, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, Daire Başkanı
- Sn. Perran ERSU, Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi (HKTDC), Türkiye Temsilcisi
- Sn. Nikolas PETROPOULOS, Avrupa Bölgesel İşbirliği Çerçevesi, Başkan
- Sn. İbrahim Halil KORKMAZ, IHK Holding, Yönetim Kurulu Başkanı / Reklamcılar Derneği, Yönetim Kurulu Üyesi

14.30 – 16.00 SEKTÖREL OTURUM

Dış Ticarette İlk Adımlar

Çerçeve:

- İhracatçılar için yol haritası nasıl olmalıdır?
- Dış ticarete yeni başlayanlar için operasyon/finansman kolaylıkları nelerdir?
- STK'ların dış ticaretteki kolaylaştırıcı rolleri nedir?
- Pratik deneyimlerden elde edilen çıkarımlar ve öneriler nelerdir?
- Dış ticaretin finansmanında yeni araçlar nelerdir?

Panel Başkanı: Sn. Okan GÜMÜŞ, Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Genel Sekreter Yardımcısı

Panelistler:

- Sn. Sedat ÜREY, İhracat Genel Müdürlüğü, İhracatı Geliştirme Uzmanı
- Sn. Senem ODAMAN KÖSE, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, AB Uzmanı
- Sn. Nevcihan DURUKAN, Okyanus Gıda Ltd.Şti., Firma Ortağı
- Sn. Murat TOKTAŞ, Türkiye Otelciler Federasyonu, Yönetim Kurulu Üyesi
- Sn. Berna İLDOĞAN, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (EXİMBANK), Krediler Müdürü

AÇILIŞ KONUŞMALARARI

Mevlut ÖZEN (OKA Genel Sekreteri)

ÖZEN, konuşmasında Ajansımız tarafından iş forumlarının üçüncüsünün gerçekleştirildiğini, Ajansın en önemli görevlerinden birisinin Bölgemizin tanıtımını yapmak ve Bölgede yatırım ortamı oluşturmak olduğunu belirtmiştir. Bu amaçla, Ajansın Karadeniz Çanağı'ndaki ülkeler başta olmak üzere birçok ülkeyle işbirliği ortamı içinde olduğunu vurgulamıştır. BI-NET projesi kapsamında Avrupa'da Ukrayna, Yunanistan, Ermenistan ve Moldova'dan proje ortaklarıyla bir işbirliği ağı oluşturulmakta olduğu ve bu ekibin dört gün boyunca Samsun'da çalışmalar yapacağı belirtilmiş, yurtdışı ve yurtiçinden gelen misafirlere hoş geldiniz denmiştir.

Yusuf Ziya YILMAZ (Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı ve OKA Yönetim Kurulu Üyesi)

YILMAZ, konuşmasında Samsun ile ilgili önemli bilgileri aktarmıştır. Samsun'da beş adet OSB bulunduğu, ancak istenilen ihracat rakamlarına ulaşamadığı belirtilmiştir. İşbirliği iş forumu gibi çalışmaların önemi üzerinde durulmuştur. Samsun'un işbirliği, dış ticaretin artışı gibi konuların yanında, şehircilik anlamında da dünyanın modern ve çağdaş şehirlerinden biri olma yönünde ilerlediği vurgulanmıştır. YILMAZ, Samsun'un şehircilik felsefesinin "dünü saklayan, bugünü yaşayan, yarını kurgulayan" bir şehir olma yönünde olduğunu vurgulamıştır. İhalesi başlayan Lojistik Köy Projesi gibi önemli yatırımların Samsun'u ve Bölgeyi daha ileriye taşıyacağı belirtilmiştir.

İbrahim ŞAHİN (Samsun Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Üyesi)

ŞAHİN, konuşmasında markalaşmanın önemine vurgu yapmış, Samsun'un ve TR83 Bölgesi'ndeki Amasya, Çorum ve Tokat'ın beraber bu konu üzerine yoğunlaşması gerektiğini belirtmiştir. Bu toplantıda Türk ve yabancı yatırımcıların bir araya gelmesinin önemli olduğu, bu ilişkilerin sonucunun ihracata yansıtacağı temennisi vurgulanmıştır. Samsun'un özellikle sağlık turizmi konusunda önemli bir merkez olduğu, bu şekilde yalnız Bölgeden değil, tüm Türkiye ve kuzey ülkelerinden de turist gelebilmesinin önemi belirtilmiştir. Diğer taraftan, Bölgedeki dört ilin ihracat rakamları toplamının 730 milyon dolar civarında olduğu, 2023 hedeflerinde yalnızca Samsun'un bir milyar dolar ihracat hedefi olduğu vurgulanmıştır. Bu rakamların yukarıya çekilebilmesi açısından katma değeri yüksek ürünlerin ihraç edilmesi ve bunun yolu olarak da ürünlerimizin bu tarz organizasyonlarda tanıtılmasının önemi vurgulanmıştır.

Mehmet CEYLAN (Kalkınma Bakanlığı, Bakan Yardımcısı)

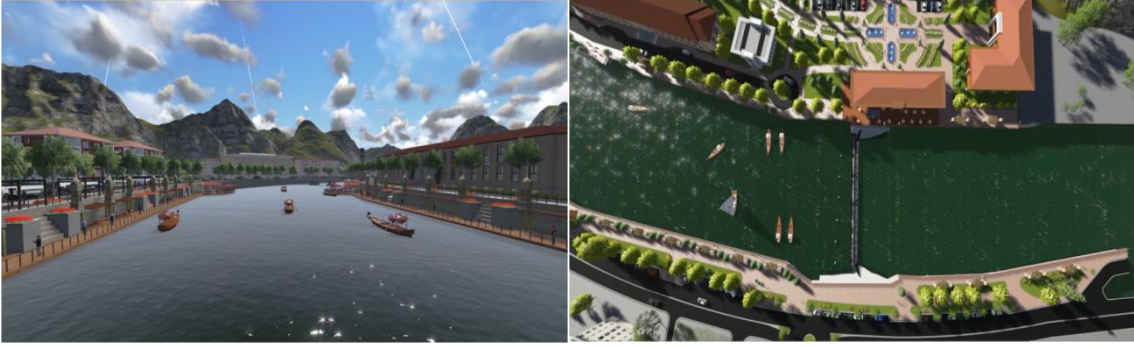
CEYLAN, konuşmasında 10.Kalkınma Planına değinmiştir. Ülkenin 2023 hedefleri doğrultusunda hazırlanan Planın dört temel ekseninden birinin kalkınma için bölgesel işbirliği eksenine olduğu; bu doğrultuda temel politikanın ortak yarar temelinde ticari ilişkiler başta olmak üzere tüm alanlarda komşu ülkelerimiz ve bölge ülkeleri ile ilişkilerimizi geliştirmek olduğu vurgulanmıştır. Komşu ülkeler arasında zaman zaman siyasi politikalarda farklı yaklaşımlar ve bakış açıları olabileceği; ama bu farklı siyasi yaklaşımların hiçbir zaman ticaretin önünde, ekonomik işbirliğinin önünde bir engel teşkil etmemesi gerektiği belirtilmiştir. 2000-2013 yılları arasında, Karadeniz Ekonomik İşbirliği ülkelerine yapıla ihracatın yüzde 8,8 iken yüzde 13,4'e çıktığı ve bunda Samsun'un önemli payı olduğu vurgulanmıştır. OKA'nın GÜDÜMLÜ Projeler konusunda önemli başarılar elde ettiği, etkinlik sırasında üçüncü projenin imza töreninin gerçekleşeceği belirtilmiştir.

GÜDÜMLÜ PROJE İMZA TÖRENİ

İmza töreni öncesi Ajansın GÜDÜMLÜ Proje Destekleriyle ilgili kısa bir bilgi katılımcılara aktarılmıştır. GÜDÜMLÜ Proje Desteği uygulamaları açısından Ajansımız başarılı çalışmalara imza atmıştır. “Samsun Fuar ve Kongre Merkezi” projesi Türkiye’nin ilk GÜDÜMLÜ Projesi olarak Kalkınma Bakanlığı tarafından onaylanmış ve proje 2013 yılında tamamlanmıştır. Yaklaşık 15 milyon TL bütçeli olan projeye OKA katkısı 7 milyon TL tutarında olmuştur. Bu yıldan başlamak üzere TÜYAP Fuarcılık tarafından otomotiv, inşaat, mobilya, tarım, kitap, gıda fuarı gibi fuar organizasyonları düzenlenecektir. OKA’nın uygulama aşamasına geçtiği ikinci güdümlü proje uygulaması ise Çorum Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TEKNOKENT) Projesi’dir. Toplam bütçesi 6 milyon TL, Ajans katkısı 4,5 milyon TL olan projenin inşaatı devam etmektedir. TEKNOPARK kapsamında idari ve kuluçka merkezi binası hayata geçmektedir. İmza töreni gerçekleştirilen Amasya Yeşilirmak Kauçuk Bendi, Rekreasyon Alanlarının Oluşturulması ve Yenilebilir Enerji Eksenli Gelişim Projesi’nin bütçesi 16 milyon TL olup Ajans destek miktarı 7 milyon TL’dir.

Verilen kısa bilginin ardından projenin videosu izlenmiştir.

Videonun ardından Amasya Belediye Başkanı ve OKA Yönetim Kurulu Üyesi Cafer ÖZDEMİR, Amasya Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Başkan Vekili İbrahim Halil ÇOMAKTEKİN, Tokat Valisi ve OKA Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet CAN, projenin imza törenine katılmıştır. Sonrasında ise toplu bir hatıra fotoğrafı çekilmiştir.

I.OTURUM: “ULUSLARARASI YATIRIM/TİCARETTE EĞİLİMLER VE İHRACATA YÖNELİK İŞBİRLİĞİ”

Panel başkanlığını TOBB ETÜ, İBBF İşletme Bölüm Başkanı Prof.Dr. Ramazan AKTAŞ yapmıştır. Panelistler; Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Daire Başkanı Mustafa RUMELİ, Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi (HKTDC) Türkiye Temsilcisi Perran ERSU ÖZÇALDIRAN, Avrupa Bölgesel İşbirliği Çerçevesi Başkanı Nikolas PETROPOULOS, IHK Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve Reklamcılar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Halil KORKMAZ sunum ve/veya konuşmalarını gerçekleştirmiştir.

Mustafa RUMELİ (Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Daire Başkanı)

Doğrudan yatırımlarda Türkiye'nin güvenilir bir ülkeye dönüştüğü (2003'te 1,7 milyar dolarla Dünya 53.sü; 2013'te 12,8 milyar dolarla Dünya 23.sü) vurgulanmıştır. Türkiye'nin yatırım ortamında başarılı bir değişim geçirerek istikrara kavuştuğu (kararlı büyüme, kamu sektörü reformu, finansal sektör reformu, sosyal güvenlik reformu, vergi reformu, özelleştirme, vb) belirtilmiştir. İş kurmanın Türkiye'de hızla kolaylaştığı (2003'te firma kurma hızı 38 gün; 2013'te 6 gün), yeni teşvik sistemiyle yatırımcılara daha fazla kolaylık sağlandığı vurgulanmıştır. Samsun'un da dahil olduğu serbest bölgelerin sayısının 19 olduğu ve burada dış ticarete yatırımcılara ciddi avantajlar sağlandığı belirtilmiştir. Başbakanlık Yatırım Tanıtım Ajansı'nın Kalkınma Ajanslarıyla yatırım konularında ortak hareket ettiği ve koordinasyon içinde olduğu vurgulanmıştır.

Perran ERSU ÖZÇALDIRAN (Hong Kong Ticaret Geliştirme Konseyi (HKTDC) Türkiye Temsilcisi)

Hong Kong'un uluslararası ticarete bir başarı öyküsü olduğu konusu anlatılmıştır. Hong Kong'un Çin'in özel bir idari bir bölgesi olup, 1100 km²lik bir alanda 456,4 milyar dolarlık (2013) ihracat gerçekleştirdiği, toplam Çin ticaretinin %40'ının buradan gerçekleştiği; Dünya Mali Gelişmişlik Endeksi ve Dünya Rekabet Endeksinde birinci sırada yer aldığı vurgulanmıştır. HKTDC'nin Çin'de 13, Dünyada 43 ofisi vardır. www.hktcd.com web sitesi üstünden 1,2 milyon tedarikçi ve 120,000 güvenilir satıcı bulunmaktadır. Hong Kong, Çin, Asya'nın diğer bölgeleri ve dünyanın her yerinde kayıtlı olan şirketler kontrol edilebilmekte, üreticilerin ürün ve şirket bilgilerine ücretsiz erişilebilmektedir. HKTDC, iş

ortaklarını eşleştirme, 30'dan fazla fuar düzenleme, ihracatçılar için milli ve bireysel katılımlar organize etme, konferanslar düzenleme gibi görevleri üstlenmiştir.

Nikolas PETROPOULOS (Avrupa Bölgesel İşbirliği Çerçevesi (ERFC) Başkanı)

Son yıllarda Türkiye'nin ekonomisi ve dış politikasının önemli bir gelişim gösterdiği vurgulanmıştır. Türkiye'nin de içinde olduğu Karadeniz Ekonomik İşbirliği içerisinde 12 ülke olduğu, 332 milyon kişilik bir nüfusu barındırdığı, 3,6 trilyon dolarlık GSYH (2012) ile Dünya'nın %4,3'ünü oluşturduğu belirtilmiştir. Karadeniz için Bölgesel Stratejik İşbirliğinin katılımcı, yenilikçi ve entegre olmasının önemi vurgulanmıştır. Bunun sağlanması için Bölgedeki aktörlerin katma değer konusunda farkındalıklarının artırılması, somut çıktıları olan projelerin uygulanması, önemli refah etkisi sağlayacak uzun vadeli projelerin oluşturulmasının gerekliliği belirtilmiştir. OKA'nın da ortak olduğu "Bölgesel İş Kuluçka Merkezleri Ağı Black Sea Bı-Net" Projesi kapsamında oluşturulan işbirliği ağının inovasyon ve KOBİ'lerin gelişmesi açısından çok faydalı olduğu vurgulanmıştır.

İbrahim Halil KORKMAZ (IHK Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve Reklamcılar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi)

Konuşmada TR83 Bölgesi'nin turizm potansiyelinin ve envanterinin ortaya konulması gerekliliği üzerinde durulmuştur. Hem yerli, ama asıl yurt dışı turisti Bölgeye çekebilmek ve onların geceleme sayısının artırılması için farklı dillerde kaliteli ve nitelikli dokümanların üretilmesi, farklı uzunlukta turizm rotaları belirlenmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. Aynı zamanda Bölgenin ve ülkenin yurtdışındaki turizm fuarlarında nitelikli bir şekilde tanıtımının yapılmasının önemi belirtilmiştir.

II. OTURUM: “DIŞ TİCARETTE İLKADIMLAR”

Panel başkanlığını Samsun Ticaret ve Sanayi Odası, Genel Sekreter Yardımcısı Okan GÜMÜŞ yapmıştır. Panelistler; İhracat Genel Müdürlüğü İhracatı Geliştirme Uzmanı Sedat ÜREY, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı AB Uzmanı Senem ODAMAN KÖSE, Okyanus Gıda Ltd.Şti Firma Ortağı Nevcihan DURUKAN, Türkiye Otelciler Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Murat TOKTAŞ, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ő. (EXIMBANK) Krediler Müdürü Berna İLDOĞAN sunum ve/veya konuşmalarını gerçekleştirmiştir.

Sedat ÜREY (İhracat Genel Müdürlüğü İhracatı Geliştirme Uzmanı)

ÜREY, “İŞ Dünyası İçin Ticari Bilgiye Eriőt” konulu bir sunum gerçekleştirmiştir. www.ibp.gov.tr (İhracat Bilgi Platformu) üzerinden ölkelerle ilgili birçok bilgiye (Ölke masaları) ulaőtılabileceğı belirtilmiştir. Aynı zamanda 444 43 63 nolu “İhracat İletifim Noktası” yoluyla da bilgi alınabileceğı vurgulanmıőtir. Sözlü ve yazılı olarak; ihracatçı firmalara devlet yardımları, ihracat mevzuatı, ölke/pazar bilgileri, sektörel bilgiler, ihracatçı/ithalatçı adresleri, yurtdışı fuar bilgisi, uluslar arası dış ticaret istatistikleri gibi bilgiler sağlanmaktadır. Uluslar arası ihalelere de site üzerinden ulaőtık mümkün olup sektörel bilgilerin İngilizce dilinde hizmeti de mevcuttur. Dış ticaret bilgilendirme eğitimi de yıl içerisinde birçok ide yapılmaktadır, takvimi yine sitede duyurulmaktadır. Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC) Pazar araőtırması ve analizine yönelik olarak ücretsiz veritabanları ile bilgi hizmeti sunmaktadır.

Senem ODAMAN KÖSE (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, AB Uzmanı)

ODAMAN KÖSE, tarımsal dış ticaret üzerine bir sunum yapmıőtir. Türkiye, dünyada tarımsal üretimde 2013 yılı itibariyle %2 payla Dünya 7.sidir. Tarımsal ihracata bakıldığında ise Türkiye'nin payı %1 ile Dünya 26.sı olarak gözükmemektedir. Bu değerlere göre ürettiğimiz ürünlerin ihracatı konusunda daha fazla çalıŐma yapılmasının önemi ortaya koyulmaktadır. Türkiye'nin tarım ihracatı kapsamında 50 ölke ile anlaşması bulunmaktadır, 83 ölke ile müzakere yürütölmektedir. Ölkenin 2023 hedeflerine bakıldığında, 150 milyar dolarlık tarım GSYİH ile Dünyanın ilk beş tarımsal ekonomisinden birine sahip olmak, 40 milyar dolar tarımsal ihracat yapmaktır. Tarımsal ihracatta ölkenin güçlü yönleri; üretim için uygun ekolojik koŐullar ve iklim, yatırım ve üretim için sağlanan teŐvikler olarak görölmektedir.

Nevcihan DURUKAN (Okyanus Gıda Ltd.Şti Firma Ortağı)

DURUKAN, konuşmasında girişimcilik ve ihracat konularına değinmiştir. Kendisinin bankacılık yıllarında verdiği desteklerin ardından başarılı olan girişimcileri gördükten sonra eşiyile beraber bir firma kurmaya karar verdiğini anlatmıştır. Piyasada kurutulmuş meyve ve sebze alanında bir boşluk gördükten sonra bu sektöre girdiklerini belirtmiştir. İhracat konusunda hedef pazarlarda bulunan ticari müşavirliklerin yardımının önemli olduğu vurgulanmıştır. Hedefin belirlendikten sonra bıkmadan temas kurularak yabancı ülkelerde müşterilerle görüşme imkanlarının sağlanabildiğini vurgulamıştır. İhracat yapmak isteyen kişilere öneri olarak da iyi yabancı dil ve mevzuat bilgisine sahip olmayı vermiştir.

Murat TOKTAŞ (Türkiye Otelciler Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi)

KATİD (Karadeniz Turistik İşletmeciler Derneği) olarak TR83 Bölgesi illeri olan Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat'ın da dahil olduğu 18 ilde faaliyet göstermektedir. 2013 yılının Aralık ayında kurulan derneğin amacı; tesislerle birlikte hareket ederek güç oluşturmak, yurt içi ve yurtdışı satışları artırmaktır. Bireysel olarak yurtdışı tanıtım faaliyetlerinde bulunmanın ciddi mali yük getirdiği, yurtdışında organize olmanın ve iletişim ağına katılmanın zorlukları, sektörü tek başına takip etmenin sıkıntıları belirtilerek STK olmanın bu zorlukları aşmada faydası üzerinde durulmuştur. Turizm gelirlerinin cari açığın %40'ını karşıladığı vurgulanarak bu konuda daha organize çalışmanın öneminden bahsedilmiştir.

Berna İLDOĞAN (Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. (EXIMBANK) Krediler Müdürü)

İLDOĞAN, konuşmasında EXIMBANK ve finansal enstrümanlarından bahsetmiştir. Eximbank'ın temel amacı; ihracatın geliştirilmesi, ihraç edilen mal ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, ihraç mallarına yeni pazarlar kazandırılması, ihracatçıların uluslararası ticarete paylarının artırılması ve girişimlerinde gerekli desteğin sağlanması, ihracatçılar ile yurt dışında faaliyet gösteren müteahhitler ve yatırımcılara uluslararası piyasalarda rekabet gücü ve güvence kazandırılması, yurt dışında yapılacak yatırımlar ile ihracat maksadına yönelik yatırım malları üretim ve satışının desteklenerek teşvik edilmesidir. Eximbank'ın, kredi, garanti ve sigorta işlemlerini aynı çatı altında toplamış olması, ihracatçı firmalara verilen hizmetlerde bir bütünlük oluşturulmasına imkan tanımaktadır.

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
Telefon:+90 (362) 431 24 00
Fax:+90 (362) 431 24 09
E-Mail:info@oka.org.tr

Adres:Kale Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:8
İlkadım / SAMSUN

Amasya Yatırım Destek Ofisi

Dere Kocacık Mahallesi İğneci Baba
Sokak No:30 AMASYA
Tel : 0 (358) 212 69 66
Fax : 0 (358) 212 69 65

Samsun Yatırım Destek Ofisi

Kale Mahallesi Cumhuriyet Caddesi
No:8 İlkadım SAMSUN
Tel : 0 (362) 431 24 00
Fax : 0 (362) 333 31 24

Çorum Yatırım Destek Ofisi

Gazi Cad. No:68 İl Özel İdaresi Meclis
Binası Valilik Karşısı Kat:4 ÇORUM
Tel : 0 (364) 225 74 70
Fax : 0 (364) 225 74 71

Tokat Yatırım Destek Ofisi

26 Haziran Atatürk Kültür
Sarayı C Blok Kat:2 TOKAT
Tel : 0 (356) 228 93 60
Fax : 0 (356) 228 97 60